

КАТЕДРА „ИСТОРИЯ И ТЕОРИЯ НА КУЛТУРАТА“

ИЗИСКВАНИЯ И ПРОЦЕДУРА ЗА УЧАСТИЕ В СПЕЦИАЛИЗИРАН ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ С ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

„ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ПРЕЗ НОВО И НАЙ-НОВО ВРЕМЕ. СОЦИАЛНА И КУЛТУРНА ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ”

(Жизнени проекти и афективни общности около изобразителното изкуство през социализма)

I. Документи за специализирания докторантски изпит:

1. CV.

- Академично образование – завършено с диплома образователни степени в университети или висши училища
- Изследователски интереси; публикации и участия в проекти (ако кандидатът има такива)

2. Мотивационно писмо

- Максимум 3 страници, в които кандидатът излага своите мотиви за участие в докторантския конкурс, описва своите изследователски намерения и очертава биографичната перспектива/рамка, в която вписва своя изследователски проект и желание за научно кариерно развитие.

II. Изисквания към кандидатите

1. Изпитна процедура

Кандидатите подготвя проектно предложение (максимум 15 страници) – състояния на изследванията по избраната тема, изследователска методология и основни понятия и хипотеза, първична литература, което представя и развива в писмена форма в първата част на изпита в рамките на четири астрономически часа.

Втората част от изпита се провежда с кандидатите, които отговарят на посочените изисквания и представените от тях проектни предложения в първата част са получили оценка, която е не по-ниска от „много добър 4.50”. Устният изпит е върху въпроси и проблеми, свързани с проектното предложение.

2. Теоретична и методологическа рамка на изследователския проект

Кандидатите трябва да са запознати с основни понятия и тенденции в полето на история и социология на изкуството, както и с културната история на социализма и постсоциализма в страните от бившия съветски блок и България. Те трябва да се ориентирани в институционалните структури и неформални мрежи на разпространение и употреби на произведения на изобразителното изкуство в периода и да имат интерес към различни типове съпротиви и изплъзвания от политическия

контрол и управление на естетическите преживявания и обживявания на културни артефакти и творби. Кандидатите трябва да имат общи знания и умения по отношение на културно-историческата реконструкция: работа с архиви, анализ на медийно съдържание, анализ на текстово и визуално съдържание и по отношение на методите на устната история и културната антропология: включено наблюдение, биографични интервюта, полу-структурирани интервюта и др.

3. Възможни изследователски въпроси/проблеми:

- инкорпорирането на преживяването на личния досег с изкуството в политическата и идеологическа рамка на социалистическия режим, държавното и партийно управление на естетически вкусове и интереси в областта на изобразителното изкуство
- политически и социални употреби на изкуството, институции, казионни организации и неформални групи около изобразителното изкуство в периода
- неформалната икономика и (не)съществуващия пазар на творби на изобразителното изкуство, (само)овластяване и капитализиране на „любовта към изкуството“ - поклонничество, колекционерство, антикварство
- модели на комуникация, символен и предметен обмен между автори и ценители на произведения на изобразителното изкуство, формални и неформални места на интеракция, скрити официални и неофициални механизми и канали за разпространение, популяризация и съхранение на произведенията

5. Препоръчителна литература

Аврамов, Димитър, Летопис на едно драматично десетилетие. Българското изкуство между 1955-1965 г. Част първа. Издателство “Наука и изкуство”. С. 1994.

Бурдийо, Пиер, Правилата на изкуството: генезис и структура на литературното поле, Дом на науките за човека и обществото, С. 2004.

Бурдийо, Пиер и Лоик Ж. Д. Вакан, Въведение в рефлексивната антропология. С. 1995 г.

Вачков Даниел, Ивайло Знеполски, Иван Еленков, Мартин Иванов, Михаил Груев, Методиев, Момчил, Пламен Дойнов. НРБ от началото до края, С. 2011.

Гончарова, Галина (водещ броя). Академичният (under)ground (1981 – 1989), Пирон, 8, 2014. Достъпно на: <https://piron.culturecenter-su.org/category/akademichen-underground/>

Груев, Михаил и Диана Мишкова. (съст.). Българският комунизъм: дебати и интерпретации. ЦАИ/Рива, С. 2013.

Дойнов, Пламен (съст.) Социалистическият реализъм: нови изследвания. НБУ, С. 2008.
Еленков, Иван. Културният фронт, Сиела, С., 2008.

Еленков, Иван. Орбити на социалистическото всекидневие. Политики и последици на организационния обхват на масите, отнемането на собствеността, формиране на

непосредственото обкръжение и корупцията в Народна република България. Сиела/ИИБМ, С., 2018.

Знеполски, Ивайло. Българският комунизъм. Социокултурни черти и властова траектория. С., 2008.

Димитров, Мартин. Политическата логика на социалистическото потребление. Институт за изследване на близкото минало и Издателство „Сиела“, София 2018

Иванова, Радост, Ана Лулева, Рачко Попов (ред.). Социализмът: реалност и илюзии. Етнологически аспекти на всекидневната култура. (Сборник доклади от международна научна конференция), АЕИМ, С . 2003.

Кабакчиева, Петя. Комунистическите модерности. Българският случай, Унив.изд. "Св. Кл. Охридски", С. 2016.

Кабакчиева, Петя. Евроинтеграцията отвъд нормативния поглед: за флуидността и несигурността като „норма“, *Социологически проблеми*, кн.1-2, 2017.

Кабакчиева, Петя. Гражданското общество срещу държавата. Българската ситуация. Лик, С. 2001.

Киряков, Бойко, Галина Пиндикова, Мирослав Коев (съст.). Десталинизацията. Дилемата на едно противоречиво десетилетие. 1953 – 1956. Държавна агенция „Архиви“. 2013. Достъпно на: <https://comdos.bg/media/Nashite%20izdania/Destalinizacia/DESTANILIZA.pdf>

Къосев, Александър и Даниела Колева (съст.). Модели на автобиографично разказване за социализма между устното и писменото. ИИБМ/Сиела, С. 2018.

Минев, Духомир, Петя Кабакчиева. Преходът. Елити и стратегии. Унив. Изд. „Св. Кл. Охридски“, С. 1996.

Николчина, Миглена, Изгубените еднорози на революцията. Фондация литературен вестник, С. 2012.

Ножарова, Весела. Въведение в българското съвременно изкуство. 1982-2015. Жанет-45, С. 2018.

Стефанов, Иван. Социологически модели на изкуството. Антология. Том 1 и 2, „Изток-Запад“, С. 2004.

Стефанов, Свилен, Чавдар Попов (съст.). Българското изкуство през 90-те години. Между традициите и иновациите, Лик, С. 2003.

Тодоров, Владислав. Адамов комплекс. ИК „Иван Вазво“, С., 1991.

Христова, Наталия. Специфика на българското „дисидентство“. Власт и интелигенция 1956 – 1989 г. Летера, С. 2005

Чалъков Иван и др. Мрежите на прехода: Какво всъщност се случи в България след 1989 г., Изток-Запад, С. 2008.

Чичовска, Весела. Главлит. Формиране на единна цензурна система в България (1952-1956 г.). *Исторически преглед*, Год.47, кн. 10, 1991, с. 38-69.

Чичовска, Весела. Политиката срещу просветната традиция. Гутенберг, С., 1995.

Benjamin, Walter. "Eduard Fuchs: Collector and Historian." *New German Critique*, no. 5 (1975): 27–58. <https://doi.org/10.2307/487918>.

Eco, Umberto. *The Infinity of Lists*. MacLehose Press, London. 2009.

Fitzpatrick, Sheila. *The Cultural Front. Power and Culture in Revolutionary Russia*. Cornell University Press. 1992.

Ledeneva, A. *Can Russia Modernise: Sistema, Power Networks and Informal Governance*, Cambridge: Cambridge University Press, 2013.

Ledeneva, A. *Russia's Economy of Favors: Blat, Networking and Informal Exchange*, Cambridge: Cambridge University Press.1998.

Menger, Pierre-Michel. *Artistic Labor Markets and Careers*. *Annual Review of Sociology*, 25, 1999, pp. 541–574

Morris, Jeremy and Abel Polese. *The Informal Post-Socialist Economy: Embedded Practices and Livelihoods*, London: Routledge, 2014.

Portes, A., Castells, M. and Benton, L. A. (eds), *The Informal Economy – Studies in Advanced and Less Developed Countries*, Baltimore and London: Johns Hopkins University Press, 1989.

Reid, Susan E. and David Crowley *Style and Socialism: Modernity and Material Culture in Post-War Eastern Europe*, Oxford: Berg, 2000.